

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A bacillusok!

Ha minden bacillus ellen védekezni akarunk lege artis, amint az orvos urak előírják, napestig egyebet sem szabadna tenni, mint a fürdőből kimászni s oda megest visszabujni. Meleg gőzben, hideg párában ülni, minden rajtunk lévő ruhát kiáztatni, átpárologtatni. — Víz, gyümölcsöt, bort, kenyeret megmosni, megfűstölteni, fölmelegíteni. Sajt, vaj, megymást soha sem enni. Minden emberrel csak hat lépéstről beszélni. Könyvet csak kifőzve olvasni. Akiket szeretünk, soha meg nem csókolni, vagy csak úgy, ha előbb meleg vízzel lemossuk az ábrázatját.

Hát ezt csakugyan nehéz volna kiállani. Pedig szent igaz, hogy védekezni, óvakodni kell. De miért oly egyoldalú a védekezés. Egyszer fölkapják, hogy nem szabad pökdösni és a köpőtál-gyárosok ipara óriási lendület vesz; de azzal senki sem

törődik, hogy az utczasarki közszolgák csendes magányuk szóraztatására más mulatságot találjanak ki, mint, hogy az aszfaltot kicifrázzák. Majd elrendelik az iskolakönyvek fertőtlenítését. Az iskolakönyveket, amelyeket legjobb esetben két-három diák forgat végig, amíg ronggyá lesz. Hát miért nem rendelik el, hogy a kölcsönkönyvtárak, a magyar irodalomnak ez uzsorásai, ahonnan rendszerint beteges, helyben ülő ideges nőknek, fiatal lányoknak kezébe kerülnek, sokszor csakugyan megfeketedve a piszoktól a könyvek, ezt a fertőtlenítést végrehajtsák. És miért nem rendelik el, hogy a közpénztárak, bankok, nagyobb árucarnokok a hozzájuk kerülő bankpénzt és ércpénzt fertőtlenítsék?

Vajjon nem céltalan és hiábavaló ez a harc a bacillusok millióival szemben? És nem volna jobb ezzel a védekezéssel szemben arra törekedni, hogy az emberek

ellentálló képessége erősítsék. Az emberi test ereje, edzettsége fejlesszessék, ahelyett, hogy az iskolai, hivatali, gyáripari, tülterhelésnél elcsigáztassák. Hogy az iskolák, hivatalok ne cifrák legyenek és szűkek, tágas dísztermekkel és mutogatni való folyosókkal, ellenben kicsiny dolgozó-, munkaszobákkal, hanem ellenkezően legyenek azok a legnagyobb takarékosággal és egyszerűséggel fölépítve, de tágas, szellős helyiségekkel ellátva.

A köpő-csészék helyett pedig jó volna, ha a folyosókat, gyalogjárókat többször sepernék, a vízzel nem spórolnának s az aszszonyoknak az uszályos ruha viselését eltiltanák. A vízmérő órák és más vízvezetési vekszalás helyett jó volna, ha a szegény embert biztatnák, hogy minél több friss vizet használjon, mint az okos keleti népeknél, ahol ezt vallási parancssal tették köteleességévé az embereknek.

Síess ...

Síess szeretni,
Remélni, győzni.
Soká egy szivnél
Nem jó időzni.

Még meg sem is irtad
Első dalod,
Már megcsal az asszony,
Vagy megcsalod.

Zempléni Árpád.

A szerelmes kis leány.

Édes kis pöske volt Meláni. Éppen abban a korban volt, amikor a leggyorsabban megdobb az érző sziv. Megdobbant az övé is. De hát kiért? Ezt szeretnék volna tudni az ő jó szülei, akik aggódva látták, hogy szép leányuk, mennyire keresi a magányt, milyen szóval, komor, amilyenek a szerelmes kis lányok szoktak lenni.

— Vajjon nem reménytelen-e ez a

szerelmem? — Tették fel szülei egymás közt a kérdést. — Milyen kár lenne ezért a kis angyalért, ha bimbófakadaskor hervadna el.

El is határozták, hogy a szomszéd birtokos fiát felkérjük, járjon szépen a kis Meláni körül. Ügyes, kedves fiú, akivel bizonyára szivesz lesz szóba állni a pöske Meláni és halja meg tőle, hogy mi nyomja a szivét. Hátha előtte közlékeny lesz.

Aladár, a szomszéd birtokos fia vállalkozott is erre a szerepre. De hogyan, mikor Meláni olyan kedves gyermek, akivel ha látogatába volt nálunk olyan sokszor és olyan kedves örömmel beszélgetett mindég.

Melánit nagyon meglepte, mikor egy szép nyári napon a kertben találta és köszöntötte Aladár.

— Hogy kerül maga ide? — kérdezte szeliden tőle.

— Hogyne jönnék olyan helyre, ahol ilyen szép tündér fogad kedves mosolylyal.

— Maga bókol.

— Csak az igazat mondom, amint megmondom igazán azt is, hogy legyutóbbi találkozásunk óta sápadtabb lett.

— Én? dehogyan — védekezett Meláni.
— Pedig úgy van. És ez a sápadtság valami titkos bánatnak a jele. Ki után eseng? Látja, mennyi derék ifju veszi körül. Akármelyik boldog lenne, ha kezét nyujtaná neki.

— És lássa Aladár, én megtenném. De ők nem akarják megtenni amit én kívánok. Nézze ezt a kis dobozt. Két golyó van benne. Egy fehér s egy fekete. A ki elsőre a fehéret huzza ki, annak leszek a menyasszonya.

— Nos hát ez merész kívánság. Ilyen kockára vetni a boldogságát.

— De csak azoknak ajánlom fel, a kik iránt érzek egy kis szinpátiát. No lássa Aladár, magának is felajánlom... No, válaszson...

— Nem teszem...

— Tegye meg kérem!

— Nem, nem. Én nagyon szeretem magát Meláni s nem akarok elszakadni magától, ha véletlenül nem a fehér golyót venném ki.

— Bohó maga Aladár — szólt édesen kacagva a szép leány, — hiszen mind a kettő fehér.

NÉMETI — **Elsőrangú modern fényképész műterme** —

Debreczen, Piac-utca 42 sz.

Nyitva ünnep és vasárnap is.

Egyszóval a mindenféle gó-zókkal, savakkal fölfegyverezett bacillus ellen védekező emberekkel szemben tisztaságot szerető és erős embereket kellene nevelni, akiknek nem árt meg a bacillus, sem főve, sem nyersen.

A debreczeni iparos szakiskola.

Felirat a miniszterhez.

A debreczeni kereskedelmi és ipar-kamara most megjelent jelentése a debreczeni iparos szakiskola ügyével is foglalkozik s a következő igen figyelemreméltó sorokat írja róla:

Az iparosok szakképzése tekintetében még mindig tapasztalhatók hiányok és fogyatkozások. Így abbéli törekvésünk, hogy kamaránk székhelyén, Debreczenben, a magas minisztérium anyagi támogatásával és segélye mellett egy felsőbb ipari szakiskola létesíttessék, sajnálatunkra eddig még megvalósítható nem volt. E tárgyban intézett utolsó felterjesztésünkre érkezett magas válaszlírat értelmében ipari szakiskolának a kamara kerületében való felállítása ez idő szerint még kilátásba nem helyezhető.

„Amig tudniillik — így szól az említett magas lírat — a korábban már tervbe vett szakiskolák felállításához szükségelt pénzbeli eszközök fölött rendelkezni fogok; márást most jelenleg még az ország különböző részeiben szervezett ily irányú intézetek fejlesztéséről és izmosításáról kell gondoskodnom úgy, hogy ez idő szerint alig remélhetek ezen szükséglet kielégítését meghaladó anyagi eszközöket, melyeket ha megkapnánk, készséggel fognám a kamara kérését is érdemleges tárgyalás alá venni.

Mint hogy azonban ily szakiskolák amugy is csak egyes iparágak számára szervezhetők, a kamarának a helyi iparosok képzésére irányuló törekvésében kívánatosnak és célirányosnak látszanék az a cél, hogy aránylag rövid idő múlva különböző iparágakat felkaroló műhelyekben képzett és fejlődőképes munkások álljanak a kamara területén rendelkezésére.”

A kellő tisztelettel vettük tudomásul Nagyméltóságod fenti magas líratának tartalmát s ámbár elismerjük az abban foglalt nemes intenciókat, mindazáltal nem nyugodhatunk meg abban, amennyiben egyrészt kamaránk nincs azon anyagi helyzetben, hogy a hét vármegyére terjedő kerületéből az e tekintetben jelentkező jogos és méltányos igényeket évről-évre ismétlődő ösztöndíjak alapításával csak részben is kielégíteni képes volna; másfelől egy régi idő óta élénken érzett közszükségnek teljesülése érdekében véltünk helyesen eljárni, midőn figyelemmel kamaránk nagykiterjedésű területén települt iparúzó az irányban nyilvánult óhajára, figyelemmel arra a körülményre, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatósága is készséggel hozza meg e tekintetben a szükséges anyagi áldozatokat — az ipari szakiskola mielőbbi létesítésének kérdését a legsürgősebben megoldandó feladatok egyike gyanánt jeleztük.

Nem zárkoznánk el ezuttal sem ezen kíváncsolom hangoztatása elől és kérjük Nagyméltóságodat, hogy a fenförgő kérdést újabb megfontolás tárgyává téve, méltányos kérelmünk kedvező elintézését elrendelni és által egy közóhaj teljesülését előmozdítani kegyeskedjék.

A politika kulisszái mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Bessenyei visszalépése.

A fővárosi lapok bőven foglalkoztak Bessenyei Ferencz dolgával, azsal, hogy a politikai pályától visszavonul és azt immár nyílt levélben választóival is tudatta. Bessenyei visszavonulását sokan a Hegedűs miniszterrel való afférijával hozzák kapcsolatba, pedig nem ez az oka, mert hisz ezt a hibáját bizony elég keményen megvezekeltették vele. Beavatottak szerint Bessenyei jó multkor fölkereste Széll Kálmán miniszterelnököt és arra kérte, hogy jelenlegi kerületében, a temesmegyei Kis-Becskeken támogatása egy őt föllépni szándékozó volt nemzetipárti jelölttel szemben.

Széll Kálmán ekkor szó szerint ezt válaszolta Bessenyeinek:

— Azt nem tehetem! Lépj föl azonban Rékason, Janicsáryval szemben.

Többet nem mondott a kormányelnök, az azonban magától értetik, hogy ha Bessenyei az agával szemben föllép, Széll támogatja.

Azt tehát Széll ur nem engedi meg, hogy egy ős mameluk egy volt nemzeti pártinak ellenjelöltje legyen. Azt azonban nem bánja, sőt segédelmet nyújt hozzá, hogy két ős mameluk egymással tülekedjék. Nekünk különben mindegy, mert az egyik tizenkilencz, a másik meg egy hián husz. Vajjon azonban a párt bennszülötteinnek is mindegy-e, ezt a jövő mutatja meg.

Bánffy báró jelölése.

Egy estlap a minap fölvetette, hogy Bánffy Dezső báró föllép Ó-Budán. Ebből a hírből csupán annyit a való, hogy Bánffynak a budai polgárság egy töredéke amandatumot ez év elejével följánlotta. De nemcsak az ó-budaiak, hanem a hetedik kerületnek több Morasányi ellenes polgára is járt Bánffynál, hogy neki az Erzsébetvárosi jelölésért följánlják.

Bánffy mindkét esetben a legkerékben visszautasította a jelöltséget, hogy a politikától teljesen visszavonult és aktív szerepet többé nem vállal.

A Barabás kerülete.

Barabás Béla most járja a tabi kerületet Nessi Pállal. Utjuk valóságos diadalmenet. De nem arról akarok most beszélni, hanem Ugron Ákosról, Ugron Gábor öccséről. Ő is föllépett a tabi kerületben függetlenségi programmal. Azt kérdezték azonban tőle a jó somogyiak: Hát az ur függetlenségi? Jól! De hozott-e Kossuth Ferencztől levelet, mint Nessi Pál.

Ugron Ákos meg volt akadva.

— Majd hozok én is — mondta elborulva.

Vasárnap aztán, mikor Barabás Tabon elmondta gyújtó beszédét és meghódította vele az egész közönséget, Ugron Ákos intézője levelet hozott Barabásnak, melyben tudatja, hogy ő (Ugron) is belép a Kossuth-pártba.

POLITIKAI HIREK.

A kisbecskereki mandátum. A kisbecskereki kerületben, amelynek mandátuma tudvalevőleg Bessenyei Ferencz lemondásával üresedett meg, már megindult a választási mozgalom. Dr. Steiner Ferencz, a temesvári volt nemzeti párt elnöke és Szuló Ernő temesvári ügyvéd mérkőznek meg a mandátumért, ugyanazok, akik már a jövő általános választásra is tekintélyes számú híveket szereztek maguknak.

TÁRSAS ÉLET.

Az atyafi a postán.

Bejön az atyafi a városba, s mikor elvégezte már a dolgát, eszébe jut, hogy kellene egy kis pénzmagot küldeni az Estók fiúnak, aki a bakakenyeret eszi, de meg az Ersei leányzó is panaszkodott, hogy nincs egy fejrevaló kendője. Elmegy tehát a postára:

— Csés jónapot kívánok.

— Jó napot bátya — mond a postatiszt. Mi jót akar vinni?

— Hoztam vóna — ugymond az öreg. — Egy kis kötséget küldenék.

— Jól van öreg. Adja ide.

Átveszi a postatiszt a két utalványra külön-külön felirt 5-5 koronát, belajstromozza az őt seget, azután egy fiókba teszi s annak rendje és módja szerint kiállítja a vevényeket, át is adja az öregnek mind a kettőt. Egyszer azonban azt veszi észre, hogy az őrg nem tágit. Rászól tehát:

— Mit kíván még, öreg? Akar még valamit feladni?

— Nem én instálom.

— Hát mit néz itt?

— Azt instálom, hogy össze ne tessék azt a pénzt téveszteni, mert nem egy helyre men ám.

VIDÉK.

Pisztolypárbaj negyven lépésről. A párbajozási mania, úgy látszik, már a polgárság egyszerű fiai között is tért hódít magának. Tegnap reggel 5 és 6 óra között Kolozsvárott egy fodrászsegéd pistolypárbajt vívott egy kereskedősegéddel. A párbaj mindkét félre nézve szerencsés kimenetelű volt. Egyik sem talált, a mi nem is csodálható negyven lépés távolság mellett, mert ennyi volt megállapítva, egyegy lépés avansszal és egyszerre lövéssel. Tanuk voltak: két kereskedő- és két fodrászsegéd. A felek orvost, tekintettel a negyven lépés távolságra, nem is vittek magukkal.

Egerben nem lesz szüret.

Ma egerben órákig tartó óriási jégeső volt, amely az ideai szépnek ígérkező szőlőtermést teljesen elpusztította.

Gyújtogató gólya. Érdekes eset híret jelentik Szatmárról: Egy szatmármegyei község mellett levő erdőség alá vig társaság ment ki, hogy kellemesen töltsék el az időt. Eddig nagyon természetes a dolog, hanem ami azután jön, ez biz egy kissé tragikus. A társaság elment s a tűz helyét nem oltván be, sok parázs maradt a színelhøyen. Egy gólya akár kíváncsiságból, akár fészkenek gyarapítása céljából egy végén tüzes galyat elrabolt s hazavitte családjára és az egész falu rettenetes pusztulására. A parázs meggyújtotta a fészket, meg a fészkek alatt levő házat s innen a fél falu leégett. Amint a fáma mondja, a falu bírása, nehogy e végtelen eset érje ismét a községet, a gólyákra statáriumot hirdetett s dobozó utján tiltja el a gólyákat attól, hogy falujában lakjanak.

Halál a romok alatt.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt délután Fogyerneken, hol egy épülőfélben lévő malom falai bedőltek s

muguk alá temették az ott dolgozó munkásokat. A szerencsétlenség részleteiről az alábbi tudósítást vettük: Engelzmann Lipót és fiai gabonakereskedő-cég egy kisebb gőzmalom építésével bizta meg Bokor Ferencz építő-vállalkozót. Bokor az épület falait már elkészítette, sőt tető alá került már az épület, úgy, hogy a munkások a gerendák elhelyezéséhez láttak.

Az egyemeletes épület alapzatát az építész alatt több záporosodás mosta alá. Tegnapelőtt délután is óriási felhőszakadás volt azon a vidéken.

A munkások a vihar elől az épületbe menekültek. A lapályos helyen emelt épületbe nagy víztömeg tödült be s a már különben is meglazult alapzatot teljesen megrongálta.

A szerencsétlenség után a falu népe rögtön megkezdte a mentési munkát, azonban Csányi András, Högö Mihály és Vékes Antal közműveseket összeroncsolt tagokkal halva huzták ki a romok alól. Rajtuk kívül még igen súlyos sérülést szenvedtek Kovács Máté, Beke Mihály, Rusnyák Ferencz és Balai Mihály munkások, akiknek a felgyógyulása hosszú időt fog igénybe venni. A többi munkások kisebb sérülésekkel menekültek meg. Az esetet azonnal bejelentették a törvényszéknek, honnan a vizsgálóbíró, királyi ügyész és két szakértő szállott ki tegnap a helyszínére.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Nagy visszaélések a kir. táblán. (Fővárosi tudósítónktól.) Szomorú felfedezésre jutottak legutóbb a budapesti kir. ítélőtáblán. Rájöttek, hogy a bíróság segédhivatalaiban ugyan-csak súlyos beszámítás eső alá visszaéléseket követ el néhány irodatiszt. Az illetők ugyanis a *bűnjelekként odaérkező értékekkel és pénzekkel* úgy manipulálnak, mint valami Csáky-szalmával s azokat, ha megszorulnak, a saját céljaikra fordítják. A pénzt elköltik, az értéktárgyakat pedig zálogba csapják. Persze utóbb, de csak jó későn, megkerül minden, de természetes, hogy ezek az üzelmek ártalmára vannak a feleknek, mert a pöreik elintézése késedelmet szenved. Domonkos László irodatisztra derült ki a legtöbb ilyen machináció, a kit tüstént *fegyelmi vizsgálat alá fogtak*. Ügyében már határozatot is hoztak, melyet Heries Tóth János tanácselnök és Nyoviczkey Antal táblai bíró irtak alá. Domonkos mellett, de csak kisebb mértékben, Bachó Kálmán irnok is kompromitálva van. — Bachót is fegyelmi eljárás alá fogták. A hozott fegyelmi határozat több esetet sorol fel s van köztük olyan, *melynek aktáit Domonkos öt-hat hónapig rejtgette* s csak azután, ha az időközben mellettük volt értékeket felhasználás után újra előkerithette, iktatta be az iktatókönyvbe. Arról, hogy vajjon a súlyosan terhelt tisztviselőket fel is függesztették-e az állásaiktól, nem hallottunk.

§ A karlsbadi zsaroló. (Fővárosi tudósítónktól.) Néhány nap előtt Karlsbadban letartóztattak egy elegáns megjelenésű magyar fürdővendéget, aki ott igen urasan élt s egyebet sem tett, mint kártyázott.

Mezei Jenő a neve és vagyonos családból származik. Az a gyanu merült fel ellene, hogy hamis kártyás. Ezért tartóztatták le is, de utóbb az is kiderült, hogy Mezeit körözik, még pedig zsarolás miatt, melyet az 1900. év elején kísérelt volna meg az osztálysorsjáték igazgatója, Hazay Fülöp ellen. Valami támadó hírlapi ezik közvételével fenyegette meg Hazayt, azt mondván, hogy annak egy Ligeti Antal nevű ember az írója s a támadást megjelentetik a lapokban. Mezei — amint értesülünk — két év előtt csakugyan Budapesten élt még, itt is nagylábon állt és naphosszat kártyázással töltötte idejét. Az anyja igen gazdag asszony, akitől folyvást kért pénzt, arról pedig, hogy hamis játékos lenne, nem igen tudnak az ismerősei. Körülbelül egy hete, hogy a könnyelmű fiatalembert elfogták Karlsbadban s onnan most levelet irt budapesti ügyvédjének, dr. Pollák Bélának s abban azt írja, hogy a szóban forgó zsarolás tekintetében teljesen ártatlan. Azt hiszi, tévedés lesz a dologban s tán egy más Mezei Jenőt köröznék. Lehetségesnek mondja, hogy valaki visszaélt a nevével, mert ő sem Hazayt, sem Ligetit nem ismeri. Az ügyvéd ma az ügyosztágnál járt, de ott nem kaphatott felvilágosítást, mert ez csak akkor lesz lehetséges, ha a karlsbadi foglyot meghozzák. Egyelőre csak annyit konstatáltak, hogy az osztálysorsjáték igazgatósága a feljelentést még a múlt évben tette meg Mezei ellen.

A temetetlen holttest.

A becsapott budapestiek.

— Távirati tudósítás. —

Napok óta egyébről sem beszélnek a fővárosban, mint arról az állítólagos gyermek holttestről, a melyet negyed napja nem temettek el azért, mert az anyjának nem volt költsége a temetésre. Az eset természetesen óriási felháborodást keltett mindenfelé és különösen a VIII. kerületi előljáróság, a melyet közvetlenül érintett az ügy, nagy erélyvel fogott az eltemetetlen holttest kikutatásához. *Ma végre tisztára kiderült az ügy minden részlete.*

A temetetlen holttest meséjét egy büntetett előléletű asszony eszelte ki, csak azért, hogy ezen a czímen sorra koldulhasson mindenkit, a kihez férközhetett. A józsefvárosi plébánián is megfordult és ott Dundala plébános jóindulatából nagyobb pénzsegélyhez jutott, majd bejárta a körut nagyobb kávéházait, vendéglőit és mindenütt sikerrel alkalmazta meséjét.

Az asszony, aki áldott állapotban van, vörösré sirt szemekkel panaszoalta el temetetlen gyermeke sorát és oly furfangosan viselkedett, hogy még kezét is csókolt mindenkinek, a kitől pénzt kapott. Tegnap még az előljáróságra is elment és ott annak rendje és módja szerint bejelentette, gyermekének elhalálzását. Itt is azt mondta, hogy özvegy Hertina Ferencznének hívják és hogy halott gyermeke a Nagytemplom-utca 21. szám alatt fekszik.

A szédelő asszony ma megkerült. Özv. Gottfried Istvánnának hívják és elhalt férje után nyugdíjat élvez. Egy gyermeke van, azt a vidéken nevelik. Az asszony a Nagytemplom-utca 11. szám alatt lakik és — amint kiderült — ugyanilyen módon elkötött csalásaiért már büntetve is volt.

Az előljáróság Gottfriednét a rendőrségen följelentette rágalmazásért és tiltott koldulásért.

KARZOLATOK.

A politikai élet kezd élénkülni. Sorra támadnak a képviselőjelöltek.

Ma már lehetetlen is összeírni a képviselőjelölteket. Ez a munka felérne — egy népszámlálással.

Lukács pénzügyminiszter kifizette a tisztviselőket.

Igen, de — *aprópénzzel.*

A kurián kéményseprő járt.

Eltávolította a — *kormot.*

Minden tisztviselő kap kisebb-nagyobb szabadságot — *üdülésre.*

Csak az adóhivatal tisztviselőit nem akarják szabadságotolni a — *közönség üdülésére.*

Debreczenben nagyon sok utcán úgy vannak a kövezésekkel, mint az egyszeri suszterinas a korsóval, amelyyel a majsster uram borért küldte. A korsó utközben eltört, mire a suszterinas így sóhajtott fel a mester uram lábszájára gondolva:

— Csak már megvert volna.

Azokon az utcákon is szeretné szidni a közönség a kövezetet, csak már — *megvolna.*

Kormost elárulta egy levél, Falkait szintén. A burok ügyét veszeve hiszik a Reitz levele miatt. Hm, hm! Talán tanácsos volna egészen beszüntetni a levelezést?!

Bessenyei Ferencz lemondott a kisbecskereki mandátumáról s az új jelöltnek most kétszer kell msgát megválasztatnia. Stelner ur e hir hallattára — állítólag — így sóhajtott föl: „Jaj nekem! *Dupla vagy semmi!*“

SZÍNHÁZ.

Műkedvelő előadás Hadházon.

A h. hadházi ifjuság augusztus hó 3-án a vendéglő nagytermében az ev. ref. tanítók segélyező pénztára javára táncmulatsággal egybekötött műkedvelő előadást rendez. Bercsik Árpád „A bálkirálynő“ című egy felvonásos kitűnő vigjátékát fogják előadni a következő szereposztással: Füleky: Váradi Sándor ur. Neje: Simon Tónika k. a. Leányuk: Bartha Ilonka k. a. Szabó E.: Kovács József ur. Fodor: Kohn Ignác ur. Temesi: Kohn Hermann ur. Gyarmathy: Simon Pál ur és Kereszthy: Kender Imre ur. A táncmulatságra külön belépő-jegyet váltani nem szükséges.

A karzat renoválása. A színház-nál tartott vizsgálat alkalmával kitűnt, hogy a szabályellenesen megtöltött, gyakran zúfolásig felt karzatos alaposan megrongálta a felső régió közönsége. Az ülések elromlottak, a vastartályok meglazultak és ezt most helyre kell hozni. A munkálatot már el is rendelték s kedden kezdik meg.

Amit az erdő mesél. A Géczy István új népszínművét, *Amit az erdő mesél*, mához egyhétre mutatják be műkedvelők a Margit fürdő disztermében. A szerző által rendezett előadás műévezettől kecsgeteti a közönséget, amelynek érdeklődését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a jegyekért már is szokatlan számban történt előjegyzés. A jegyek különben máttól kezdve a Békés Lajos és László Albert kereskedésében kaphatók.

Angyal Bandi. Debreczeni ifjakból alakult műkedvelő társaság tegnap műkedvelő előadást tartott a Margit fürdő disztermében. Teleki Miklós négy felvonásos népszínművét „Angyal Bandi“-t adták elő. A szereplők kivétel nélkül azon buzgólkodtak, hogy feladatukat sikerrel oldják meg és ezt többé kevésbé el is érték. — Nagyobb tetszést érték el Szeghő Róza — Erzsike szerepében. Bogdán Róza — Sári szerepében. Az előadást Nagy József, a debreczeni színház tagja rendezte. Előadás után tánczra perdült az ifjuság. Az előadásra a terem egészen megtelt közönséggel s így a jótékony czélra is bizonyára jelentékeny összeg jut.

UJDONSÁGOK.

* **Istentiszteletek.** Ma vasárnap az *ev. ref. templomokban* a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytöplomban: Dicsőfi József lelkész, Kistöplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ujtemplomban: Kovács Zsigmond s. lelkész. Ispotálytemplomban: Biró János s. lelkész. — *A róm. kath. templomban:* Reggel 7 órakor miséznek: Pák Emil. 8 órakor a gimnáziumi ifjuság miséje, melyen az elemi iskolások is részt vesznek. Várady Károly kegyesrendi gimnáziumi igazgató. 9 órakor nagy mise, mondja dr. Wolafka Nándor segédlel, utána predikál: Török Lajos, nagy majthényi segéd lelkész. $\frac{3}{4}$ 11 órakor a zárdai növendékek miséje, mondja: Lestyán Endre nagyváradai egyházmegyei áldozár. $\frac{1}{2}$ 12 órakor miséznek: Brösztel Lajos s. lelkész. Délután 3 órakor litánia és rózsafüzér, tartja: Pák Emil. — *Az ág. hitv. ev. templomban:* d. e. 10 órakor Smid István s. lelkész tart istentiszteletet. — *A gör. kath. kápolnában* reggel fél 7 órakor utrenye, délelőtt 9 órakor szent mise, délután fél 3 órakor vespérnye, fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

* **A debreczeni róm. kath. hitközség ünnepe.** Fényes ünnepet ülnek ma róm. kath. polgártársaink: Sz.-Anna ünnepét. Hogy miként lett éppen ő a debreczeni hitközségnek a védőszentje, annak egy kis történelmi multja van. Köz tudomásu dolog, hogy a templom a legújabb időkig kegyesrendi templom volt és csak 1807-ben adták át a világiaknak. — A kegyesrendiek templomai pedig kivétel nélkül mind vagy a Szűz-Mária vagy az ő szüleinek (Sz.-Anna-, Joakim) tiszteletére vannak szentelve. Az ünnepek központja délelőtt 9 órakor lesz, midőn Dr. Wolafka Nándor cz. püspök czelebrál szent misét nagy segédlet mellett. Utánna Török Lajos n.-majthényi s.-lelkész fogja ünnepi beszédben magasztalni Sz. Annát. A délelőtt fél tizenkettős sz. misén dr. Wolafka Antalné urnő fog egy szép Mária éneket betétül énekelni.

* **Debreczen menyaszonyal és völegényei.** Lapunkban legutóbb közölt kimutatás óta jegyet váltottak a következők: Petrik József (r. kath.) mézes kalácsos segéd, Dóczy Etelle (r. kath.), Katz Benjamin (izr.) sütősegéd, Grünstein Bertával (izr.), Takács Imre (r. kath.) zongoramester, Terebesy Erzsébettel (g. kath.), Forgách Ferencz

(r. kath.) főpinczér, Csarnay Juliánával (ev. ref.), Szalka István (r. kath.) urasági inas Deák Piroskával (r. kath.), Mester Sándor (ev. ref.) kőmives segéd, Tokaji Juliánával (ev. ref.), Csomor Gyula (r. kath.) géplakatos, Orosz Palcsó Erzsébettel (g. kath.).

* **Dalestély.** A debreczeni munkás dalegylet tegnap este a Bika szálloda disztermében dalestélyt rendezett. A dalegylet rövid fennállása óta igen nagy előhaladást tanusított és a tegnapi estélyen több számmal remekelt. A sikerült dalestélyt reggelig tartó táncz követte.

* **Telefon Debreczen és Budapest között.** A debreczen budapesti telefonhálózat építésének munkálatait — mint értesülünk — *rövid időre beszüntették.* — Azért történt ez, mert a postaigazgatóság újfajta, kettős huzalu aczélsodrony huzalt akar a telefonhálózatnál olyan ujitásokkal, — amely a rendes költségvetésnél jóval többbe kerül. Most a kereskedelemügyi miniszter előtt van az idevonatkozó jelentés s míg a miniszter döntése meg nem érkezik, a további munkát szünetelni fog. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy már szeptemberben így is átadható ne legyen a debreczen-budapesti telefonhálózat a közhasználatnak.

* **Mozgó konyhák.** Debreczenben Széll Kálmán belügyminiszter leiratot intézett Debreczen városához, amelyben felhívja figyelmét a mozgó konyhák intézményére, mely Oroszországban kitűnően bevált. A mozgó konyha intézménye abban áll, hogy mozgó tűzhelyről, tehát az utcáról is, olcsó pénzért meleg ételt mérnek a szegény embereknek. A kormányelnök felhívja leiratában Debreczen városát, hogy szóljanak hozzá e kérdéshez, vajjon ez az intézmény meghonosítható-e nálunk?

* **Az aradiak üdvözlöte a debreczenieknek.** Ismeretes lapunk olvasói előtt, hogy a debreczeni kereskedelmi csarnok a vidéki kereskedelem érdekeinek megvédésére országos mozgalmat kezdeményezett és szeptember közepére Debreczenbe kongresszusra hívta össze a kereskedőket. A debreczeni kereskedelmi csarnoknak ide vonatkozó átiratát megkapták az aradi kereskedők is — és mint lapunknak Aradról táviratozzák — az ottani kereskedők köre e tárgyban tegnap nagy értekezletet tartott, amelyen a következő határozatot hozta. A kör szükségesnek és czélszerűnek tartja a vidéki kereskedők országos szervezetét, oly módon azonban, hogy a vidéki kereskedelem már a czimben kifejezést nyerjen. A debreczeniek által tervezett vidéki választmányokat, — miután azokra a meglevő egyesületek mellett szükség nincs — fölszövegeseknek tartja a kör. A szövetség által követendő irányelvek közt a legfontosabbnak azt emelték ki, hogy az ne akadémikus czélokat, meszsze lebegő ideálokat gondoljon, hanem állandóan a kereskedelem aktuális bajaival és ügyeivel foglalkozzék s azokban érvényesítse erkölcsi szílyát és mindig ott gyógyítson, ahol legjobban éget.

A vidéki kereskedők országos szervezkedése ügyében, szeptember közepén Debreczenben értekezlet lesz, a melyen az aradi kereskedők köre is képviselteti magát. Végül elhatározta a kör, hogy a debreczeni egyesülethez a mozgalom vezetéséért, üdvözlő átiratot intéz.

* **A süketnéma iparos tanoncz.** Zellinger Ede debreczeni czimfestő iparos azon kérelmet terjesztette elő az ipartestület előljárásági ülésén, hogy legutóbb felvett süketnéma tanulóját mentse fel a testület a tanoncz iskolába járás kötelezettsége alól. Ezt asszal indokolja, hogy a süketnéma a rajzolásban máris nagy tehetséget árul el és ebben nagyobb képzettsége van, míg elméleti tantárgyakra fogyatékossága miatt nem taníthatják. Így csak a tanonczok állandó gunyványa volna és tekintve az ilyenek ingerlékeny természetét — gyakori kellemetlenség származhatna belőle. Az ipartestület a süketnémat felmentette az iskolai kötelezettség alól.

* **Nagy vizitüjíték.** Leidenfrost Ármin pirotechnikus nagyszabásu vizitüjítékre készül, amelyet augusztus 20-án, a csolnakázó egylet taván fog megtartani. A tüjíték legszebbnek ígérkező látványossága lesz az a tűzcsillagokból álló palota, amely a tó közepén fog ragyogni. A tüjíték programja oly gazdag lesz, hogy két óra hosszáig elfog tartani.

* **Halálozás.** Csizsár Sárika folyó hó 26-ikán délután 5 órakor, életének 20-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Földi részei folyó hó 28-ikán délután 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint, Miklós-utca 50-ik számú házunktól a kistöplomban tartandó rövid ima után, a Várud-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket s a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívják bánatos szülei: polg. Csizsár András nejevel, Balogh Juliánával; gyermekeik, illetve testvérek: András, Juliska és István. özv. polg. Szentpétery Jánosné, szül. Booskai Juliána és számos közeli és távoli rokonok, ösmerősök nevében is. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezti.

* **A debreczeni bor és víz.** Ha csakugyan borban az igazság, akkor hála Istennek, lesz bőséges tanyája az idén az igazságnak szép Magyarországon. Ha az élet gyöngébben fizet is, annál gazdagabban ereszt a tőke, lesz mivel vigasztalódni az embernek. Majd ha édesre érik a fürt, hangos és vig szüret ígérkezik lejtőn és sikon és baj lehet belőle, ha a pintérek, kádárok csakugyan sztrájkra készülnek. Ami idő eddig járt, szépen kiállta a szőlő, nem bántotta se fagy, se napos eső. Ha több is lenne a bor, mint a hordó, az se baj, majd csak megívódik valahogy a felesleg is. Csak a jó kedv növekszik vele. Van jó, amiből a sok se rossz. Legalább lesz mit inni Debreczenben is. Mert víz, az tudvalevőleg nincs, vagy legalább is nem szokott lenni. Az a barna lé, a mivel a debreczeni kutsó traktálja a polgárt, rendszerint nem annyira ivóvíz, mint inkább életveszedelem. A ki lenyeli, elterül. Már pedig, ha valaki megakar halni, talál kurtább és kellemesebb

módot is rája. És ha olykor megcsúszik, — mert hiszen nincsen lehetetlenség, hogy becsületesen működik a kut, tiszta italt ereszt a pohárba, ez megint csak baj. Mert a ki él az alkalommal és nagyobb huz belőle, könnyen megcsúszhat, hogy még megbüntetik vizparlásért. Ha már a víz ilyen drága, legalább a bor lesz olcsó. Ebből csak jó származhatik, mert akármit is mond az alkoholelles kongresszus, a részegség még mindig jobb dolog, mint a tifusz. És így állván a dolog, megfordul a hamisítás rendje is. A míg a bor volt drága, a bort hamisították vízzel: ha a víz lesz drágább, mint a bor, megcsúszhat, hogy a vizet hamisítják borral. Már pedig, — ha hamisításnak okvetetlenül kell lenni, mégis csak jobb, ha az ember bort kap viz helyett, mintha vizet fizet bor helyett.

* **Az ellopott óra.** És képzelje csak, tanár ur, az ellopott órát a tolvaj szájában találták meg. — *Tanár: Ugyan! Ugyan! Fali, vagy álló óra volt?*

* **A braganzai herceg utja.** Ferencz József braganzai herceg, a debreczeni Vilmos huszárezred hadnagya tegnap hajnalban Szapáry Pál gróffal Oroszországba utazott. Az egyaránt fáradalmas és veszedelemes utat automobilon teszik meg.

* **Lajos napi bál.** Szabó Gergely augusztus 4-én, azaz vasárnap este a sas-utcai Otthon kávéházban Lajos napi bált rendez, amelyre a közönségét is meghívja. Belépti-díj egy korona. Kezdeté este 8 órakor.

* **Pálinkás korsó a koporsóban.** A rendőrség kiküldötte: Szombathy János rendőrfogalmazó jelenlétében tegnap exhumálás volt a hatvan utcái temetőben. Három nagyon régen, körülbelül harmincz év előtt elhalt porladó tetemét tettek át az új kriptába. Az exhumálás alkalmával az egyik érczkoporsóban egy dohánynyal telt csibukot és egy pálinkás korsót találtak. Akkor tudták meg, hogy a harmincz éve elhalt egyén kívánsága az volt, hogy egy csibuk dohányt és egy pálinkával telt korsót tegyenek a koporsóba. Harmincz év után ott találták benne mind a kettőt épen. — A csibuk még mindig telve volt dohánynyal, de a pálinkás korsóból hiányzott a pálinka. Kiszáradt belőle.

* **Megbüntetett ügynök.** Egy házalg ügynököt büntetett meg tegnap a rendőrség iparkihágási osztálya Szűk Antal kereskedő feljelentésére. Évekkel ezelőtt Szűk Antal Kiss Vilmos és Társa budapesti cégétől hatvan korona értékű petroleum biztosító port rendelt. Az áru megérkezett, de hasznát nem vehette, mert az értéktelen hamisítvány volt. A felültesett kereskedő hasztalan tett feljelentést Kiss Vilmos és Társa cég ellen, mert ez a cég Budapesten nem létezett. Tegnap véletlenül felismerte Kiss Vilmost a Kain kereskedésében, hol éppen két doboz poron adott tul. Azonnal panaszt emelt ellene a rendőrségnél, hol tegnap Kiss Vilmost, mivel iparengedélylyel sem bír, harmincz koronára büntették s meglévő áruját elkobozták. Kiss Vilmos az ítélet ellen felebbezést nyújt be.

* **Dankó Pista Debreczenben.** Dankó Pista a zseniális magyar nótá költő társulatával Debreczenen keresztül utazik Szeged felé s utközben még betér Debreczenbe, hogy itt előadást tartson. Az előadásokat ezuttal július 30 és 31-én a Bika szálloda udvarkertjében fogják megtartani.

* **Távíratkésbesítés kerékpáron.** Tegnap megirtuk, hogy Debreczenben ezentul kerékpáron horadják ki a távíratokat és express leveleket. Egyelőre három távíratkésbesítőt tanítanak meg a kerékpározásra a fiatalabbak közül s ha ezek begyakorolták magukat, csak azután kerül sor a többire.

* **Egy ügyvédjelölt balesete.** Csaknem végzetessé váló baleset történt dr. Ujlaky Géza debreczeni ügyvéd jelölttel. A Hajó utca 4. szám alatti lakásuk udvarán a szivattyus kúthoz ment, hogy egy pohár friss vizet huzzon magának. — A mint a kutat huzta, lábai alatt a kut pallózata leszakadt és a támadt nyíláson dr. Ujlaky Géza egészen derékig beesett. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy a mellette lévő deszka széle nem korhadt el s a veszély pillanatában belekapaszkodhatott, különben a mély kúba esik. Er. Ujlaky Géza derakán és lábaszárán így is nagyobb sérüléseket szenvedett. Az eset mindenesetre óvatosságra fogja inteni a háztulajdonosokat, hogy a kutak pallózatát, amelyet rendszerint igen keskeny talapzat szélre szokták ráfektetni, nagyobb figyelemmel kísérjék, mert a deszka könnyen korhad s egy gyanutlan pillanatban másutt is ismétlődhetnek az ilyen esetek. Már pedig az ilyen esetekért gondatlanság címén a háztulajdonosokat vonja kérdőre a törvény.

* **Hütlén oseléd.** Keller Sándor tanító Garai utcán levő lakásáról egy aranyórát elloptak. Gyanuja első sorban is a cselédjére, Kiss Eszter ellen irányult, de a leány határozottan tagadta, hogy ő lopta volna el. A nyomozással megbízott rendőrbiztos hosszas faggatására aztán beismerete tettét, de mikor arra került a sor, hogy a lopott órát előadja, azzal válaszolt: „Nem tudom hol van.” Ezután végig megmaradt tagadása mellett. Ideiglenesen letartóztaták, míg a vizsgálat tovább folyik.

* **Megnyugtató.** Mondd csak, édesem, leendő vejünk csak nem gondolja, hogy leányunknak hozománya is van? *Férj: Dehogyan gondolja! Hiszen a zálogházban ismerkedtek meg!*

* **Dr. Szenes Zsigmond** volt gyermekorvos, gyermekgyógyász, augusztus 1-étől kezdve a városi bérházban (Simonffy-utca 2. sz. alatt) lakik.

* **Hol szórakozzunk?** Márkus Jenő Dréher söröcsarnoka kellemes nyári kertjében ma vasárnap este a 39. gyalogezred hangversenyt tart. Belépti díj nincs.

* **Ebben a nagy melegben.** A helyi vasuti állomás előtt találkozik Weisz ur Kahlenberggel:

— Hova megy földi?
— A Nagyerdőre.
— Minek?
— Ott nyaralok.
— No hallja, érdemes! Hiszen ott is örült meleg van!

— Dehogyan, dehogyan. Össze sem lehet hasonlítani a városi levegővel.

— Kérem, azt olvassom az ujságban, hogy ott 36 fok van árnyékban.

— Hát muszáj nekem egész nap az árnyékban lennem?

* **Vonatból kiugrott fegyencz.** Tegnap délután a debreczeni állomásról Budapest felé kiindult vonatot kevés azután, hogy az állomást elhagyta, hirtelen megállították. Azért történt ez, mert a vonatból egy fegyencz kiugrott és menekülni igyekezett. A vonat ablakának kis fapálcáját hirtelen kitorste s az ablakon keresztül kiugrott a robogó vonatból. A kíséző börtönőr abban a pillanatban vette észre a fegyencz szökését, mikor az az ablakon keresztül kiugrott. Az őr mindjárt a vészjelzőhöz sietett s nem telt bele két perc, a vonat megállott. A futva menekülő fegyenczet üldözői utólérték és elfogták. További útját bizonynyára az örök nagyobb felügyelete mellett tette meg.

* **Rózsa arczkenőcs,** szepő, máj-foltok, persenések ellen legjobb vegyszeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdeágot, bájít kölcsönöz az arcznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 70 fillérért kapható Jóna és Jóna drogueriájában, Kossuth-u. 6. sz. *Ugyanott mindenféle toilett csikkek kaphatók.*

* **A debreczeni kereskedő ifjuság** dalárdájánál viselt elnöki tisztségéről leköszönt Mayering Gyula helyébe elnöké Somossy Lászlót, a Donogán és Somossy cég tagját választották meg. A kereskedő ifjak küldöttségileg tisztelegtek Somossy Lászlónál, aki a belé helyezett bizalmat megköszönve, elfogadta az elnöki tisztséget.

TÁVIRATOK.

A Margit-Szigeten nem lesz játék-barlang.

Budapest július 27. Egyik fővárosi lap azt a hírt közölte ma, hogy a Margit-Szigetet József főherceg eladja s ott játék-barlangot állítanak fel. Ez a hír, mint tudósítónk éjjeli táviratában jelenti, valótlan.

Életmentő huszárszázados.

Budapest, július 27. Deésről táviratozzák, hogy Sivó huszárszázados a Szamos folyóban uszógyakorlatokat végeztetett a huszár legénységgel s a gyakorlókat ő maga egy csolnokon követte. Három huszárt a víz árja elragadott. Sivó százados egy pillanatig sem habozott, hanem beugrott a vízbe s egymásután mind a három huszárt szerencsésen kimentette. A parton összegyűlt közönség perczekig éljenezte s lelkesedéssel vette körül a századost, a ki csakhamar lóra ült és szakasza élén beleugrott a Szamosba. A szakasz legénysége követte s valamennyien a közönség lelkesedése és nagy ovációja közepette szerencsésen átszelték a Szamost.

A pestis elterjedése.

Budapest, július 27. Washingtonból távirják, hogy a kormány elrendelte a pestis beteg szállító hajók összes patkányainak kipusztítását, mert különben az egész világon elterjed a pestis.

Tolsztoj betegsége.

Budapest, július 27. Szent-Pétervárról táviratozzák, hogy az orvosok kenstatálták, mikép Tolsztoj, a nagynevű író, mellrákos.

A szerb trónörökös.

Belgrad, július 27. Drága Masina királynő rábirta Sándor szerb királyt, hogy legidősebb fivérét, a szerb hadseregben szolgáló Lyunjevica Nikola hadnagyot jelölje ki utódjául. A 25 éves hadnagy altisztségen kezdte katonai pályáját és a tiszti vizsgát nagy nehezen tette le.

A robbanás áldozatai.

Budapest, július 28. Bátumból táviratozzák, hogy a tegnapelőtti robbanásnál egy alezredes, egy hadnagy és harmincz katona meghalt, harmincz pedig megsébesült.

A bírok béketárgyalása.

Hága, július 27. Dr. Leyds transvaali követ, a ki tegnap Krüger látogatására Hilsrumba utazott, a „Niederl. Cour.” tudósítója előtt úgy nyilatkozott, hogy őt Krüger táviratilag hívatta magához, minthogy fontos döntések állanak küszöbön Leyds megerősítette az újabb béketárgyalásokra vonatkozó híreket és hozzátette, hogy különösen egy nagy hatalom fejt ki dicséretes tevékenységet a béke létrejötté érdekében. A tudósító ama kérdésére, hogy milyennek a bírok föltételei, Leyds azt válaszolta, hogy erről részletesen nem nyilatkozik, de azt már most mondhatja, hogy a bírok nem mondhatnak le függetlenségükről, ellenben minden más irányban nagy engedményeket hajlandók tenni az angoloknak.

Villámsújtott osalád.

Budapest, július 27. Pozsonyból táviratozzák: az éjjel ott nagy vihar vonult el a város felett. A vihar alatt a villám többször lecsapott. Lecsapott a villám a Borghese-villába, ahol Orsó Bertalant, a feleségét és három gyermekét érte a villám szele. Mindannyian eszméletüket veszítették s csak reggelre tértek magukhoz.

A tüdővész elleni kongresszus.

London, július 26. A tüdővész-kongresszus mai záróülésén, amelyen gróf Derby elnökölt, egyhangulag több határozatot fogadtak el, köztük egyet, amely a nyilvános helyeken való köpködésre vonatkozik. A kórházaknak és poliklinikáknak ajánlják, hogy minden sorvadékos embernek nmtutatást adjanak életmódjára nevezve és hassanak oda, hogy külön köpködéseiket használjanak. A kongresszus ajánlja továbbá, hogy a tüdővésznek bejelentését kötelezővé tegyék, hogy szanatoriumokat és kórházakat állítsanak tüdővészesek számára és melegen ajánlja a kormányoknak, hogy vizsgáltsák meg Koch tanár elméletét, de addig is tartsák fenn a fertőzött hus és a tej ellen való szigorú rendszabályokat. Azt ajánlja továbbá a kongresszus, hogy állandó nemzetközi bizottságot küldjenek ki az

anyag összegyűjtése, tanulmányozása és a tüdővész elleni intézkedések javaslatba hozatala végett. Végül elhatározták, hogy a legközelebbi kongresszuson a tüdővészre való személyes hajlandóság kérdéséről és az ellene teendő intézkedésekről fognak tanácskozni.

Tőzsde.

Guldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buxa októberre . . .	8.10
Rosa októberre . . .	8.43
Zab októberre . . .	6.76
Tengeri 1902 májusra	5.14
Zab októberre . . .	6.30

HIREK.

Ejjeli pósta.

× **Kántorok sztrájkja.** (Éjjeli express tudósítás.) Rómából írják, hogy az ottani templomok kántorai sztrájkra készülnek. Fizetésükkel sehogy sincsenek megelégedve és az egyházi hatóságoknak kijelentették, hogy nem fognak többé énekelni, ha napidijaikat legalább 4 és fél lírára fel nem emelik.

× **Megvádolt dohánygyári tisztviselők.** (Éjjeli express tudósítás.)

A fővárosi rendőrséget néhány nap óta olyan ügy foglalkoztatja, a mely ha igaznak bizonyul, súlyosan kompromitál több dohánygyári tisztviselőt. A följelentés ugyan névtelenül érkezett be a dohánygyárak igazgatóságához, de az igazgatóság a névtelen levelet mégis áttette a főkapitánysághoz. A följelentés azt a leleplezést teszi, hogy az egyik dohánygyár több tisztviselője nagymennyiségű szivart, cigarettát dohányt hoz forgalomba — mélyen a bevásárlási áron alul. A rendőri vizsgálat folyamán a kihallgatott tisztviselők a leghatározottabban tagadják az anonim följelentő vádjait. Egyikük sem adott el pénzért soha senkinek sem dohányt, sem szivart, hanem igenis megtörtént az, hogy azokból a szivárokból, a miket a dohánygyári tisztviselők komencióba kapnak, itt-ott barátjaiknak és ismerőseiknek is ajándékoztak. Az alaptalanul megvádolt tisztviselők retorzióval fognak élni és nagy buzgalommal keresik a névtelen följelentőt.

× **A vonat kerekei alatt.** (Éjjeli express tudósítás.) A rákosi rendező pályaudvaron halálos szerencsétlenség történt az éjjel. Szajka István ajkai születésű 18 éves fiú a belső sínpáron járkált, amikor beérkezett Budapest felől a 11 órás gyorsvonat és a szerencsétlen finánczot halálra gázolta. Tetemét beszállították a morgueba.

Az özvegy asszony pénze.

— Saját tudósítónktól. —

Vakmerő rablás történt tegnapelőtt éjjel Pásztón, hol — mint nekünk írják — egy özvegy asszonyt kiraboltak és elvitték 9000 koronáját. A rablásnak különös előzménye van, amely az életét mentette meg a kirabolt asszonynak. Özv. Vécsei Antalné, két évi özvegysége után ismeretséget kötött Palásti Imrével, aki ezelőtt a csendőrségnél szolgált.

Ez az ember erősen udvarolt a nem épen fiatal, de vagyonos özvegynek, aki Palástit, mivel az házasságot ígért neki, szívesen látta a házában. Palástinak sikerült rávenni az özvegyet, hogy adja el a földbirtokát és menjen vele Pozsonyba, hol ő állást kapott s majd feleségül veszi. Az asszony hallgatott Palástira és eladta földjét, melynek vételára fejében a napokban kapott 4000 forintot. Ezt a pénzt az asszony magánál tartogatta, hogy majd Pozsonyban beteszi a takarékpénztárba. Tegnapelőtt éjjel három bekormozott ember tört be az özvegy asszony lakásába és pénzt követeltek tőle. A megrémült asszony tagadta, hogy pénze van, mire az egyik rabló baltát emelt rá, hogy agyoncsapja. Ekkor a rablók közül egyik rákiáltott társára: „Ne üsd agyon!” és megragadta a baltát. Ennek a mentő rablónak a hangjában az asszony Palástira ismert, de nem árulta el magát, hanem a pénzt átadta.

Másnap reggel a kirabolt asszony panaszt tett a csendőrségnél és elmondta a rablás körülményeit. A csendőrök elfogták Palástit, a kinél a rablott pénz egy részét megtalálták.

De Palásti vonakodott a társait megnevezni. Mindennek dacára sikerült a másik két rablót is Hányi Ferencz és Ambrus Miklós odaváló legények személyében ki nyomozni. Azt vallották, hogy Palásti beszélt rá őket a rablásra. A három rablót bekisárték a törvényszékhez.

CSARNOK.

— Regény. —

A talizmán.

Irta: Fenyvessy Béla.

(Folytatás.)

Csak a gazdagságot kell emlegetni, akkor már Miska nem tud hová lenni az örömtől. Ilyenkor aztán mindenre kész. Kész volt arra is, hogy elkísérje Jerák Demetert a sirbóthoz s ha kell, vele együtt megy a csendes lakók közé s Köröndy holttestéről le is szakítja a talizánt.

Jerák Demeter ilyen tervet terjesztett Miska elé.

— Nagyságos uram — válaszolt Miska, — beláthatja, hogy a mit eddig tettem a nagyságos ur iránt, az már magában véve is több, mint a mit a nagyságos ur remél. Erre talán senki más nem lett volna képes. Nehány százezer koronát mentettem meg a nagyságos urnak. Mert ha én nem vagyok s én nem ügyeskedem, bizony-bizony más kezébe kerül a talizmán s a nagyságos urból újra az lesz, ami régen volt.

— Ezt belátom fiam Miska, azért is akarok veled szemben méltányos lenni.

— Csak azért mondom, hogy amit tettem, már magában véve az is elég szolgálat volt a kilátásba helyezett összegért. Több szolgálatot tenni kedvem már nincs. Ezt az egyet, amit most kíván tőlem a nagyságos ur, még megteszem. De ha kezébe lesz a talizmán is, akkor már mindene biztosítva levén, átadhatja nekem is az ígért huszezer koronát.

— Rögtön az lesz az első, — szólt Jerák, aki már tartani kezdett attól, hogy Miska megköti magát, — mihelyt visszatérünk, átadom a huszezer koronát. Itt van már készen a számodra.

A Miska arca a boldogságtól ragyogott.

(Folyt. köv.)

Utolsó hét.
Cirkusz Leo.

Ma vasárnap, július hó 28-án este fél 9 órakor

Nagy fényes
Disz előadás
az egész társulat közreműködésével.

NAGY

díj- és versenybirkozás.

Nagy Zoltán helybeli hentes segéd Batori Sándor hentes urnál és

Mis Clair Laforte eróművész között. Kifizetett díj 100 korona. Birkozási időtartam 10 perc Mis Clair Laforte 100 korona díjat fizet annak, aki öt szabályszerűen legyőzi.

Előadásaimat a 39-ik gyalogezred zenekara kíséri.

Helyárok: Számozott zártszék első második sor 2 kor. I. hely 3-ik 4-ik sor 1 kor. 40 fill. II. hely 5-ik 6-ik sor 80 fill. III. hely 7 és 8-ik sor 60 fill. Karzati állóhely 30 fill. Katonák őrmestertől lefelé, diákok és gyermekek zártszékre 1 kor. 20 fill. I. hely 1 kor. II. hely 60 fill. III. hely 40 fillért fizetnek.

Jegyek reggel 10 órától délután 6 óráig kSchwarz dohány-tűzsdéjében (Bika szálloda) kaphatók.

Az előadás kezdete pont 8 és fél órakor. Pénztárnyitás este 7 órától az előadás bezáráig. Holnap hétfőn STEIDLER FERENCZ hasbeszélő jutalomjátéka egybekötve nagy díjbirkozással.

Tisztelettel

LEO,
igazgató.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból szabadalmazott

JÉGSZEKRENYEKET,

önműködő **Fagylaltgépeket.**

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat,

sodrony borítókat

és szabadalmazott

legujabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKYENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és diszárak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 75

Fényképezők és Amateurok részére Legfinomabb száraz lemez „Elite”

1 dtz. 6/9 45 kr. || 1 dtz. 12/16 1.35
1 " 9/12 90 " ||
1 csomag lev. lap . . . . . 30 kr.
1 lv Cellodinpapír . . . . . 55 "

Minden gyári árban kapható: „Elite” fényírda és fényképezési cikkek raktára. Debreczen, Piacz utca 81. szám.

KLYTHIA Bőr gondozásra.
RIZSPOR

Arcbőr megszépítésére és megfinomítására
— A legkedveltebb toilette-, bál- és salon-pouder. —
fehér-, rózs- vagy sárga színben.

Vegyileg elemezve és jóváhagyva Dr. Pohl J. J. bécsi egyetemi orvostanár által.

Elismerő levelek a legelőkelőbb körökből minden dobozban található.

TAUSSIG GOTTLIB

Egy doboz ára 2 korona 40 fill. Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett.

cs. és kir. udvari toilette-szappan és illatszergyáros Bécs. Főraktár: Bécs, I., Wollzeile 3. szám.

Debreczenben kapható: **TOTE BELA** gyógyszerárán és a legtöbb gyógyszerárán és illatszertárán.

Új mész-üzlet nyitása!

Van szerencsém a tisztelt közönség-tudatni, hogy az Arany János-utca (Kádas u.) 63 számú házban, a külső Vásár-tér sarkán

mész-üzletet nyitottam,

hol nagyban és kicsinyben jutányos árért kitűnő minőségű oltatlan és oltott mészszel szolgálhatok.

Tisztelettel

Török Vilmos.

Sirkövek

a legolcsóbban kaphatók

a debreczeni

kőipar vállalat

KHON ÉS TÁRS

sirkőraktárában

Debreczen, Piacz u 5.

világhírű

„Dürkopp“-

féle

DIANA

kerékpárok

csak egyedül

a

vezérképviselő

SCHWEITZER TESTVÉREK czégnél szerezhető be, a legalsó gyári árak mellett kényelmes részletfizetésre is.

Gyáriraktár: Debreczen, Piacz-utca 56. sz. a

Üveg és porcellán áruház.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel felhívni, hogy újonnan berendezett üzletemet megnagyobbítva, melyet a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam s a legmagasabb követelményeknek is megfelelő árukkal berendeztem, becses pártfogásába ajánlani.

Dusan berendezett raktár áll a n. é. közönség rendelkezésére, olcsó árban, az alább felsorolt cikkek közül u. m.:

Legfinomabb karlsbadi ét-, thea-, kávé-, mokka- és mosdó készletek.

Majolika-, fajence- és üveg ozsona készletek.

Ebéd-, salon-, kerti-, asztali- és függő lámpák.

Berndorfi, alpaca és china ezüst evőeszközök.

Tükör-, kép- és fali disztálak.

Magyar és francia asztali üvegekészletek.

Légmentesen elzárható befűttes, ugorkás és lekváros üvegek.

Chinaezüst gyertyatartók, girándolok, diszállványok és ajándéktárgyak

Legjobb gyártmányú háztartási jégszekrények.

Képkerekezés, diszes kiállítású léczekkel.

Portalék és épület üvegezési vállalat.

Csillár petróleum házhoz szállítva.

Nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel

LÁMSÁNDOR

Piacz és Hatvan-utca sarkán.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Tanuló felvétetik Váray József fűszerkereskedésében Piaczi bérház.

Prágai sonka naponta friss kapható Tóth Kálmán fűszerüzletében.

Az ondódon 30. c. hold tanyás birtok eladó. Értekezhetni: Darabos u. 42.

Egy tanuló felvétetik. Czeglédy és Polgár fűszerüzletében.

Egy hizlaló és hozzá tartozó 2 1/2 hold föld eladó. Értekezhetni: Vigkedvü Mihály-utca 10. sz. a.

Takarítónő ajánlkozik lakásért magános urhoz, vagy urnőhöz. Czim a kiadóhivatalban.

Tanuló lányok felvétettnek Darvas Béla nőszabónál. Kossuth-u. 31.

Kiadó egy világos pince szoba augusztus 1-től, Battyhányi-utca 6.

Két csinosan butorozott szoba külön bejárattal kiadó. József kir. her.-u. 20.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Pemetefü cukorka Kapható Borsy-cukrászdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Modern három szobás lakás azonnal kiadó, kis családnak olcsón. Csokonai utca 13.

Katona keztyük mosása, javításával együtt párja 16 fillér (8 kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Több drb. Első-Debreczeni Takarékpénztári részvény eladó. 1950 frt. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó üres tiszta boros hordók 50-500 literig Göcsey Istvánnál Hunyadi-utca 26.

Egy tanuló felvétetik Czeglédy és Polgár fűszerüzletében.

Kis fűszerüzlet berendezéssel, áruval és lakással olcsó árban azonnal kiadandó. Czim a kiadóhivatalánál.

a Varga kertben 10 ház hely egyenként is eladó törlesztésre. Értekezhetni Salétrom-u. 2.

Két új bolthelyiség esetleg pinccével, vagy anélkül augusztus 1-től kiadó. Szent-Anna-utca 6. szám alatt.

Igyunk Berettyó-Ujfalui ártézi üdítő vizet, kapható minden fűszerüzletben és kávéházban. Főraktár Péterfia u. 25.

Igyunk ebesi ártézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Egy használt fűszer berendezés, szintén szoba, konyha berendezés és egyéb ingósággal együtt vagy darabonként elutazás véget igen olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Hajvágógépek, angol aszólolló, beretvák, kések nagy választékban jutányo árban beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

A ki olcsó és mégis lehető legfinomabb szemüveget vagy szivkértakar vegyen **Fégel Gyula** órák és optikusnál. A legnagyobb szemüveg választék Debreczenben. Olcsó új és használt zseborák és ókszerek. Ocska arany beváltás pénzért. Szemüveg javítások vagy üveg betételek azonnal elkészíttetnek. Óra javítás (ha nincs nagyobb törés) 80 kr. Üzlet: Piacz (esetlét Várad) utca 75. A Corsó (most „Elite”) kávéházzal éppen szemben.

Új kézmű- és rövidárú-üzlet.

Tisztelettel tudaiom a n. é. közönséget, hogy a helybeli piacon évek óta fennálló és jó hírnevű **Erdei Mihály-féle** bolthelyiséget (Piacz-utca, Bika szállodával szemben) kibéreltem és ott f. évi augusztus hó 1-től

kézmű- és rövidárú-üzletet rendezek be.

Midőn megemlítem, hogy **Benyáts Emil** úr üzletében 10 évi működésem alatt alkalmam volt a n. é. közönség izlését és kíváncsiságait kitapasztalni, azon reményemnek adok kifejezést, hogy ezt párosítva előnyös összeköttetésemmel, igényét teljesen kielégíthetem s legfőbb törekvésem lesz, kitartó szorgalom és előzőkeny kiszolgálás által a n. é. közönség bizalmát megnyerni.

Kérve becses pártfogását, tisztelettel:

ZENGEVALD GÉZA

Debreczen, Piacz-u. 14., Bika szállóval szemben.

Árverési hirdetés.

Özv. **Kiss Jánosné** és Dr. **Kálmánchelyi József** tulajdonát tevő debreczeni 4170-dik tjkben levő 3388. koronára becsült ház- és beltelek, s 237 koronára becsült ujkiosztású föld f. évi aug. 1-én d. u. 3 órakor a depr. kir. t.-szék árverési termében önkénytes bírói árverésen el fognak adatni. — Az árverési feltételek a tkvi hatóság-nál és a városi rendőr-kapitány-ságnál megtekinthetők.

Beocsini portland és román cement.

Gipsz.

Aszfalt tető fedő lemez.

Elszigetelő lemez.

Beton csövek. Carbolinum.

Kátrány.

John-féle

szabadalmazott kemény toldók

és az építkezésbe vágó összes cikkek legolcsóbban kaphatók

LUKÁCS VILMOSNÁL

Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát képező **Bém-féle** ház utáni, hatkapás tégláskerti **Luczernás föld**, 70 kor. évi bérösszeg kikiáltási ár mellett — ugyancsak a debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát képező **Zakar-féle** ház utáni 9 hold 750□-öl területű **ondódi föld**, 312 kor. bérösszeg kikiáltási ár mellett, **1901 évi október 1-től hat évre**, 1901 évi augusztus hó 13-ik napján, kedden délután 4 órakor az egyház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. Az árverési feltételek egyházunk irodájában megtekinthetők.

Debreczen 1901 július 23.

Szinay Gyula,
gazdasági bizotts. elnök.

Weisz Henrik

szobafestő és fénymázoló
DEBRECZEN, Kossuth-utca 24. sz.

Elvállalok: Szobafestést, tapetirozást és fénymázolást.

Portál és Kávéházi berendezéseket.

Gazdák!

Zsákot, zsák-zsineget,
1. dohány-zsineget,
a legjobb gépkenő olajokat és
gépkenő (tovoól) kenőcsöt

bámulatos olcsó árban lehet beszerezni:

Neumann és Weisz

festék és zsiradék gyári raktárában, Hatvan-utca 5. sz.

Gyapjuszöveteket

a legszolidabb

szabott árak mellett

Weisz Adolf

posztókereskedőnél szerezhetjük be.
Kossuth-utca 1. szám, a cukrázda mellett.
A czimre tessék vigyázni.

Horváth András

SZOBA-ÉS TEMPLOM-FESTŐ.

DEBRECZEN, Piacz-utca 21. sz. a.

(a Tisza palota átellenében.)

Elvállal mindenféle szobafestéseket, tapetirozásokat, templomok festését, oltárok és szószékek aranyozását a legművésziesebb kivitelben.